

Prezentujemy 9 rozwiązań w projekcie ustawy o jawności życia publicznego, które powinny wzbudzić czujność samorządowców.

1. W projekcie przewidziano zasady tworzenia wykazów z prac legislacyjnych organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego. Wykazy mają obejmować projekty uchwał i zawierać w szczególności:
 - zwięzłą informację o przyczynach i potrzebie wprowadzenia rozwiązań, które planuje się zawrzeć w projekcie;
 - wskazanie istoty rozwiązań, które planuje się zawrzeć w projekcie;
 - planowany termin wydania;
 - imię i nazwisko oraz stanowisko lub funkcję osoby odpowiedzialnej za opracowanie projektu;
 - informację o rezygnacji z prac nad projektem, z uwzględnieniem przyczyny tej rezygnacji;
 - zgłoszone poprawki do projektów;

Co istotne projekt nie przewiduje ograniczenia w zakresie tworzenia wykazów prac wyłącznie do projektów uchwał będących aktami prawa miejscowego.

2. Projekt przewiduje zmiany w zakresie ograniczenia prawa dostępu do informacji publicznej w zakresie prawa do prywatności. Zgodnie z projektem ograniczenie to nie będzie miało zastosowania m.in. do postępowań administracyjnych. W praktyce oznacza to pełną jawność postępowań administracyjnych. Jest to zapis kontrowersyjny zważywszy, że organy władzy publicznej w toku postępowań administracyjnych często przetwarzają dane wrażliwe (np. dane o stanie zdrowia, o niepełnosprawności, dane o korzystaniu z pomocy społecznej, dane w zakresie pieczy zastępczej).
3. Projekt przewiduje obowiązek tworzenia procedur antykorupcyjnych. Nie byłoby w tym nic kontrowersyjnego, gdyby nie towarzyszący temu obowiązkowi przepis o charakterze sankcyjnym. W art. 88 ust. 1 projektu ustawy wskazano, że kierownik jednostki sektora finansów publicznych, który nie stosuje wewnętrznych procedur antykorupcyjnych lub stosowane procedury były pozorne bądź nieskuteczne i osobie zatrudnionej w tej jednostce przedstawiono zarzuty popełnienia przestępstwa określonego w art. 71 ust. 1 projektu ustawy (przestępstwa z art. 229, 230a, 296a § 2-4 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny, art. 46 ust. 2-4 i art. 48 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie oraz art. 54 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych), podlega grzywnie.
4. Ustawa o dostępie do informacji publicznej warunkuje uzyskanie informacji przetworzonej w takim zakresie, w jakim jest to szczególnie istotne dla interesu publicznego. W projekcie ustawy o jawności życia publicznego pozostawiono prawo do uzyskania informacji publicznej przetworzonej jednak bez istniejącego obecnie obwarowania. Każdy, kto na co dzień zajmuje się rozpatrywaniem wniosków o udostępnianie informacji publicznej wie, że załatwianie wniosków o udzielenie informacji publicznej przetworzonej wiąże się często z koniecznością dużego zaangażowania sił osobowych i środków finansowych (przygotowanie i opracowanie zestawień, ankiet, analiza dokumentów archiwalnych, konieczność anonimizacji dużej liczby dokumentów itp.). Pobocznie można tylko zauważyć, że w przypadku wejścia w życie tego rozwiązania kompletnej marginalizacji ulegną przepisy o ponownym wykorzystaniu informacji sektora

publicznego.

5. W odniesieniu do osób pełniących funkcje publiczne wskazane w art. 40 projektu ustawy (katalog osób mniej więcej pokrywający się z dzisiejszym katalogiem osób wskazanych w ustawie o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne) projekt przewiduje, że taka osoba nie będzie mogła być członkiem organu zarządzającego stowarzyszenia lub fundacji posiadających możliwość prowadzenia działalności gospodarczej. Zatem nie będzie istotny tak jak obecnie fakt prowadzenia działalności gospodarczej ale sama możliwość jej prowadzenia. Można przyjąć, że decydujący będzie tu zapis w statucie danej organizacji. W praktyce możliwość prowadzenia działalności gospodarczej powszechnie wpisuje się do statutów stowarzyszeń na etapie ich tworzenia, nawet jeżeli działalność ta nie jest uruchamiana. Sygnalizujemy zatem osobom, które zasiadają we władzach różnych organizacji społecznych, żeby zainteresowały się tematem.
6. Członkowie organów wykonawczych jednostek samorządu terytorialnego, kierownicy jednostek organizacyjnych, sekretarze, skarbnicy, osoby upoważnione do wydawania decyzji administracyjnych członkowie organów zarządzających samorządowymi osobami prawnymi nie będą mogli zostać zgłoszeni do objęcia funkcji członka organu zarządzającego lub kontrolnego w spółce prawa handlowego przez jednostkę samorządu terytorialnego, związek jednostek samorządu terytorialnego lub związek metropolitalny.
7. Do trzech lat zostanie wydłużony okres zakazu zatrudnienia lub wykonywania innych zajęć u przedsiębiorcy w stosunku do osób, które brały udział w podejmowaniu rozstrzygnięć dotyczących tego przedsiębiorcy. Przedsiębiorcy, który zatrudni osoby wbrew zakazowi o którym mowa w ustawie będzie groziła kara od 10 000 do 500 000 zł.
8. Projekt przewiduje wprowadzenie odpowiedzialności za podanie nieprawdy albo zatajenie prawdy lub nieujawnienie korzyści w Rejestrze Korzyści w terminie. Taki czyn będzie zagrożony karą pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. W wypadku mniejszej wagi, sprawca będzie podlegał grzywnie albo karze ograniczenia wolności.
9. Znacząco zwiększy się zarówno zakres jak i szczegółowość informacji ujawnianych w oświadczeniach majątkowych. Pobocznie zwracamy uwagę, że opublikowany wraz z projektem ustawy projekt wzoru oświadczenia majątkowego nie dość, że nie jest spójny z katalogiem informacji, które należy ujawniać w oświadczeniu, zawartym w projekcie ustawy.

Związek Powiatów Polskich oficjalnie złożył uwagi do projektu ustawy. Z ich treścią można zapoznać się [tutaj](#).